

Roll No.....
Signature of Invigilator .....

Paper Code

MV-404

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination May-June-2023
एम. ए. व्याकरण, चतुर्थसत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (घ)

होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः 70

निर्देश : अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(क) पृष्ठेषु सप्तसु पञ्चानां धातूनां कर्तरि लटि, लोटि, लुङि च (2 x5 =10)
रूपाणि लेखनीयानि।

- (1) ष्टुञ्-स्तुतौ (2) इण्-गतौ (3) जिभी-भये
(4) ओहाक्, त्यागे (5) जनी, प्रादुर्भावे (6) मुञ्च, मोचने
(7) चिति, स्मृत्याम्

(ख) पृष्ठेषु सप्तसु पञ्चानां धातूनां कर्मकर्तरि, सनि कर्तरि च लटि, (2 x5 =10)
लुटि, लुङि च प्रथम पुरुषैकवचने रूपणि लेखनीयानि।

- (1) हन-हिंसागत्योः (2) ब्रूञ्-व्यक्तायां वाचि
(3) दुह-प्रपूरणे (4) डुभृञ्, धारणपोषयोः
(5) चिञ्, चयने (6) गृ, निगरणे
(7) ग्रह, उपादाने

(ग) पृष्ठेषु सप्तसु पञ्चानां धातूनां यङि, लुकि च कर्तरि लटि, लोटि, (2 x5 =10)
लुङि च मध्यम पुरुषैकवचने रूपणि लेखनीयानि।

- (1) या, प्रापणे (2) पृ-पालनपूरणयोः
(3) ऋ, गतौ (4) री, गतिरेषणयोः

(5) षणु दाने (6) शीडु, सुवने

(7) रूधिरु, आवरणे

(घ) पृषुटेषु सप्तसु पञुचानां धातूनां णिचि, कर्मणि च लटि, लुटि, (2 x5 =10)
लुडि च मध्यम पुरुषैकवचने रूपाणि लेखनीयानि।

(1) षूडु, प्राणिगर्भविमोचने (2) जागृ, निद्राक्षये

(3) दुधाञु, धारणपोषणयोः (4) रञुज, रागे

(5) विष्लु, व्याप्तौ (6) पृ, प्रीतौ

(7) कथ, वाक्य प्रबन्धे

(ङ) पृषुटेषु सप्तसु पञुच प्रयोगाः सुसाध्याः। (2 x5 =10)

(1) आदिथ (2) अस्नुः

(3) आरति (4) अवोचत्

(5) ममर्थ (6) दित्सति

(7) तेपे

(च) पृषुटेषु अष्टसु पञुचानां शब्दानां द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगः करणीयः। (2 x5 =10)

(1) अत्स्यति (2) शेश्यति

(3) जहाति (4) दीव्येत्

(5) पृच्छति (6) बुभुक्षते

(7) अतनीत् (8) अभुनक्

-----X-----